

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U001317

Державний реєстраційний номер: 0123U100483

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-01-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Моделювальний: моделювання і верифікація напрямів подальшої цифрової трансформації суспільства і освіти, визначення критеріїв та інструментарію оцінювання психологічних ризиків за основними напрямками реалізації цифрового гуманізму.

Початок етапу: 01.2024

Закінчення етапу: 12.2024

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21600715

Місцезнаходження: вул. Андріївська, буд. 15, м. Київ, 04070, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444254556, 380444252408, 380444253382

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00046077

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, буд. 52-а, м. Київ, 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444813700, 380442263180

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6551030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 2095.800

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Медіапсихологічні стратегії цифрової трансформації суспільства і освіти

Назва роботи англійською:

Mediapsychological strategies of digital transformation in society and education

Реферат українською:

Цифрова трансформація суспільства сприяє багатьом позитивним зрушенням у цивілізаційному поступі людства й цифровізації освіти зокрема. Цифровізація освіти нині передбачає передусім «інструментальний» характер, який ґрунтується на основі широкого використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітньому процесі і спрямований на створення позитивної інтегрованої педагогічної реальності, розвивального освітнього середовища. Разом з тим, широке використання людиною новітніх інформаційних технологій іноді призводить до дегуманізаційних тенденцій у суспільстві. Війна значно посилює всі ризики дегуманізації. Саме тому, нині набувають актуальності ідеї «цифрового» гуманізму, пріоритетом якого є формування «людяного» світогляду особистості, що існує у тотальному світі технологій, що інтенсивно розвивається. Цим зумовлено гостру актуальність дослідження психологічного вектору реалізації цифрового гуманізму в проектуванні майбутніх кроків модернізації освіти. Проблема цифрового гуманізму полягає у потребі відстоювання першості людини і людського в ціннісному протистоянні постгуманістичним тенденціям сучасності, спираючись на глибоке наукове розуміння потреб людини у взаємодії з кіберсвітом і новими його реальностями. Невідкладного характеру набуває необхідність досліджувати кіберпсихологічні феномени – психологічні явища і процеси, що виникають у взаємодії людей із штучно створеним технологічним середовищем (розумними речами і містами, роботами і ботами, штучними інтелектами), які інтенсивно змінюватимуться протягом життя одного покоління. Потребують вивчення і негативні кіберфеномени, які охоплюють різні форми кібервіктимізації, дискримінації, цифрової нерівності.

Реферат англійською:

The digital transformation of society contributes to many positive changes in the civilizational progress of mankind and the digitalization of education in particular. The digitalization of education today is primarily “instrumental” in nature, based on the widespread use of modern information and communication technologies (ICTs) in the educational process and aimed at creating a positive integrated pedagogical reality and a developmental educational environment. At the same time, the widespread use of modern information technologies by people sometimes leads to dehumanizing trends in society. War significantly increases all the risks of dehumanization. That is why the ideas of “digital” humanism are gaining relevance today, the priority of which is the formation of a “human” outlook of a person existing in the total world of intensively developing technologies. This determines the urgent relevance of studying the psychological vector of the implementation of digital humanism in the design of future steps in the modernization of education. The problem of digital humanism lies in the need to uphold the primacy of man and the human in the value confrontation with posthumanistic trends of our time, based on a deep scientific understanding of human needs in interaction with the cyber world and its new realities. The need to study cyberpsychological phenomena, i.e. psychological phenomena and processes that arise in the interaction of people with artificially created technological environments (smart things and cities, robots and bots, artificial intelligences), which will change intensively over the course of a generation, is becoming urgent. Negative cyber phenomena, which include various forms of cyber victimization, discrimination, and digital inequality, also need to be studied.

Індекс УДК: 159.923:316.6

Коди тематичних рубрик:15.41

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Найдьонова Любов Антонівна

Науковий ступінь: д. психол. н.

Вчене звання: професор, член-кор.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Проміжний науковий звіт

Назва НТП англійською: Interim scientific report

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Практична цінність розробок полягає у сприянні ефективній інтеграції досвіду розвитку медіаграмотності в стратегії цифровізації суспільства і освіти в умовах війни. Використання наукових результатів сприятиме відновленню демократичних засад екосистеми медіа, зокрема в умовах цифровізації та долання викривлень війни у повоєнний період. Нові медіапсихологічні моделі цифровізації та методичні розробки використовуватимуться для подальшої інтеграції медіаосвіти в освітню практику з урахуванням наслідків впливу війни на психіку і соціальну ситуацію розвитку дитини в умовах цивілізаційних технологічних змін.

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Цифровізація має враховувати медіатравму. Медіа не можуть не повідомляти важливу для життєвих рішень інформацію, не можуть не висвітлювати війну й зумовлені нею трагедії, зокрема й тому, що потоки брехні в інформаційному просторі продукує російський агресор. Разом із тим відбувається медіатравматизація, ретравматизація, повторне переживання воєнних жахів, спровоковане медіапродукцією. Управління власним медіаспоживанням стає ключовим умінням, потрібним для зміцнення нашої стійкості. Саме тому було запропоновано в розвитку цифровізації робити акцент на інтеграцію травмазцілювальної медіаосвіти. Медіа можуть не лише травмувати, але й сприяти психологічному відновленню, соціальні медіа можуть не лише давати місце кібербулінгу, але ставати формою соціальної підтримки. Саме цей момент позитивного використання медіа, який протистоїть медіатравмуванню, бо сприяє психічному здоров'ю у важкі часи, медіапсихосвіта як частина інфомедійної грамотності і практика, яка сприяє посттравмівному зростанню, єднанню і відновленню — важливий досвід, який має інтегруватися в стратегії цифровізації суспільства і освіти. Цифровому гуманізму протистоїть технократизм, популізм, виснаження і дегуманізація війною. Тенденції, що відповідають цифровому гуманізму – зростання рефлексивності суспільства, розвиток наукового мислення, яке спирається на принцип реальності, протидія дискримінації та інклюзивність, у тому числі стосовно цифрової нерівності.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Найдьонов М. І., Григоровська Л. В., Найдьонова Л. А. Ставлення до медіа як складник якості життя в медіа технологізованому соціумі: рефлексивний аналіз. В Журнал сучасної психології. 2024. № 1. С. 88-98.

<https://doi.org/10.26661/2310-4368/2024-1-10>

<https://www.journalsofznu.zp.ua/index.php/psych/article/view/4099/3908> планова

Найдьонова Л. А., Найдьонов М. І. Концепція цифрової медіаосвіти: обґрунтування необхідності змін в умовах тривалої війни. Проблеми політичної психології. 2024. Вип. 15 (29). С. 96-135. DOI:

<https://doi.org/10.33120/popp-Vol15-Year2024-154> . 2,2 авт.арк. (внесок Найдьонової Л. А. - 2,0.) планова

Найдьонова Л. А., Григоровська Л. В., Губеладзе І. Г., Найдьонов М. І., Умеренкова Н. І., Дятел Н. Л.

Психологічні параметри медіатравматизації: результати фокус-групових досліджень. Проблеми політичної психології. 2024. Вип. 15 (29). С. 73-95. DOI: <https://doi.org/10.33120/popp-Vol15-Year2024-153> . (1,37 авт.арк).

(особистий внесок кожного автора - 0,23 авт. арк., обсяг по лабораторії - 0,92 авт.арк.) планова

Дембицький С., Степаненко В., Злобіна О., Головаха Є., Найдьонова Л. Психологічні стресори військового часу: поширеність та ефекти серед населення України. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. К., 2024. № 4, С. 5-26. DOI <https://doi.org/10.15407/sociology2024.04.005> (планова, співпраця з НАН України, частка

Найдьонової 0,2 а.а.)

Богдан О. Л. Ціннісні орієнтири українського суспільства на повоєнне відродження та соціальний добробут: психологічний аспект. Імідж сучасного педагога. Вип. 3(216), 2024. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-3\(216\)-54-60](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-3(216)-54-60) UPL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743187/> (0,9 авт.арк., планова)

Богдан О. Л. Вплив масмедіа на ціннісні орієнтири щастя й добробуту українців. Імідж сучасного педагога : електрон. наук. фах. журн. №6 (219). 2024. С. 10-15. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-6\(219\)-16-22](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-6(219)-16-22)

URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743319/> (0,9 авт.арк., планова)

Богдан, О. Л. Стратегії психологічного добробуту українців у взаємодії з копінг-стратегіями в умовах війни. Проблеми політичної психології, 16(30), 2024. С.60-83. <https://doi.org/10.33120/popp-Vol16-Year2024-164> (1,0 авт.арк., планова)

Череповська, Н.І. Особливості прояву патріотизму в умовах цифровізації суспільства, освіти та інформаційної війни. Проблеми політичної психології, 15(29), 50-72.2024 <https://doi.org/10.33120/popp-Vol15-Year2024-155> (1,0 авт.арк., планова)

Череповська, Н.І. Патріотичний контент як прояв етичності цифрової поведінки користувачів в українських соцмережах. Проблеми політичної психології, 16(30), 331-371. <https://doi.org/10.33120/popp-Vol16-Year2024-180> (1,0 авт.арк., планова)

Kaznacheev, M. The media-psychological model of environmental risk perception. Scientific Studios on Social and Political Psychology, 30(1), 27-38. 2024 <https://doi.org/10.61727/sssppj/1.2024.27>

Naydonova, L. A., Pochwatko, G., Naydonov, M., Hryhorovska, L. (2024). Migrants' co-presence, reflectivity, and well-being in the time of war. Communication and Media Psychology SYMPOSIUM. International Journal of Psychology, Vo. 59, Is. S1 Supplement: 33rd International Congress of Psychology, 21–26 July 2024, Prague, Czech Republic. PP. 164-165. <https://doi.org/10.1002/ijop.13170>,

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/ijop.13170> (Scopus, Q1 psychology, SJR=74)

Naydonova, L. A., Naydonov, M., Hryhorovska, L., Naydonova, L. M. (2024). Reflective model of the rehabilitation from psychological acceptance of totalitarianism. Political Psychology. INVITED SYMPOSIUM. International Journal of Psychology. Vo. 59: 33rd International Congress of Psychology, 21–26 July 2024, Prague, Czech Republic. P.469. <https://doi.org/10.1002/ijop.13191>, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/ijop.13191> (Scopus, Q1 psychology, SJR=74)

Tsymbala O., Voznesenska O. Praca arteterapeutyczna z dziećmi w warunkach wojny. Pomoc dzieciom ukraińskim w czasie wojny; [Red. Maria Kolankiewicz, Vira Korniat]. Warszawa, 2024. C. 99-112.

Вознесенська О., Фількіна Т. Медіаторчість ветеранів війни в умовах цифрової трансформації суспільства. В Освіта для цифрової трансформації суспільства / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of society : монографія. У 2 т. Т. 1 ; за наук. ред. В. Кременя, Н. Ничкало, Л. Лук'янової, Н. Лазаренко. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2024. 526 с. С. 354-364. (авт. внесок Вознесенської О.Л. – 0,3 авт. арк., авт. внесок Фількіної Т.М. – 0,3 авт. арк., план

7 кроків до здорового медіаспоживання під час війни. Посібник для вчителя / О. Вознесенська, Н. Дятел, Л. Найдьонова, О. Тараненко, Н. Умеренкова. [Електронний ресурс] / / IREX в Україні. — 2024. — 147 с. – Режим доступу до ресурсу: <https://vse.ee/7kroktivIREX>

Григоровська Л. В., Дятел Н. Л., Найдьонова Л. А., Найдьонов М. І. Динаміка медіаспоживання, медіатравматизація і опанування вразливими аудиторіями медіастресами війни. Українські підлітки. Березень-квітень 2024 : інформаційний бюлетень. К., 2024. 64 с. <http://doi.org/10.59416/AAWT8942> (планова, міжнародна співпраця) 4,0 (частка відділу 3,6 а.а.)

Григоровська Л. В., Найдьонов М. І., Найдьонова Л. А. Динаміка медіаспоживання, медіатравматизація і опанування вразливими аудиторіями медіастресами війни. Українські мігранти в Польщі. Лютий-квітень' 2024 : інформаційний бюлетень.. – К., 2024. – 60 с. <http://doi.org/10.59416/AAWT8942>. (планова, міжнародна співпраця) 4,4 а.а. (частка ЛАН і ЛВГ 4.0)

Найдьонова Л. А., Губеладзе І. Г., Умеренкова Н. Ф., Дятел Н. Л., Григоровська Л. В., Найдьонов М. І. Динаміка медіаспоживання, медіатравматизація і опанування вразливими аудиторіями медіастресами війни. Дружини військових, внутрішньо переміщені особи, фінансово незабезпечені мешканці сіл і маленьких містечок. Лютий-квітень'2024 : інформаційний бюлетень. – К., 2024. 40 с. <http://doi.org/10.59416/ACFQ5800> . (планова, міжнародна співпраця) (1,5 а.а. частка відділу 1 а.а.)

Вознесенська О. Порівняльний аналіз малюнків штучного інтелекту та студентської молоді на патріотичну тематику в часи війни. В Простір арт-терапії. Вип. 35(1). 2024. С. 5-19. ISSN 2310-3159 <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743970>

Мерзлякова О. Арттерапевтична методика «Емоційний Всесвіт»: досвід використання з дітьми Харківщини, які постраждали від бомбардувань. В Простір арт-терапії. Вип. 35(1). 2024. С. 70-80. ISSN 2310-3159 , URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743970>

Вознесенська О., Фількіна Т. Медіаарттерапія в реабілітації ветеранів війни. Жити життя під час та після: Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Дніпро, 8–9 листопада 2024 р. Дніпро, 2024. С. 27-32 https://drive.google.com/file/d/19vcgo-LVSRvaAVKe-r8iks_TuDNEWZ57/view

Вознесенська О. Художник чи штучний інтелект – хто переможе в майбутньому? В Простір арттерапії: єднання у творчій співдії : матеріали XXI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції

(м. Львів, 15–17 березня 2024 р.) / [за наук. ред. О. Вознесенської, В. Волошиної, М. Перун, Л. Подкоритової]. Львів, 2024. С. <https://ispp.org.ua/2024/03/14/materiali-xxi-mizhnarodnoii-mizhdisciplinarnoi-naukovo-praktichnoi-konferenciii-prostir-artterapii-yednannya-u-tvorchij-spivdiii-15-03-2024>

Мерзлякова (Богдан) О. Арттерапевтична вправа «Емоційний Всесвіт»: досвід використання з дітьми, що постраждали від бомбардувань. В Простір арттерапії: єднання у творчій співдії: матеріали XXI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Львів, 15–17 березня 2024 р.) / [за наук. ред. О. Вознесенської, В. Волошиної, М. Перун, Л. Подкоритової]. Київ, 2024. 138 с. С. 58–59, позапланова <https://ispp.org.ua/2024/03/14/materiali-xxi-mizhnarodnoii-mizhdisciplinarnoi-na>

Фількіна Т. Єднання в співдії під час прогулянки-екскурсії з ветеранами. В Простір арттерапії: єднання у творчій співдії: матеріали XXI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Львів, 15–17 березня 2024 р.) / [за наук. ред. О. Вознесенської, В. Волошиної, М. Перун, Л. Подкоритової]. Київ, 2024. С. 118–122 <https://ispp.org.ua/2024/03/14/materiali-xxi-mizhnarodnoii-mizhdisciplinarnoi-naukovo-praktichnoi-konferenciii-prostir-artterapii-yednannya-u-tvorchij-spiv>

Вознесенська О. Експертна думка щодо можливостей цифровізації в сфері освіти та допомоги особистості. Сучасна теорія та практика соціальної роботи в Україні та зарубіжжі : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 14 – 15 листопада 2024 року). Львів : ЛНУ імені Івана Франка. 2024. С. 141–144. <https://pedagogy.lnu.edu.ua/materialy-konferentsii-14-15-11-2024>

Найдьонов М.І., Найдьонова Л.А., Григоровська Л.В. Функціонал чату GPT в єдиному циклі виробництва та споживання продуктів ММТ: груп-рефлексія спільного блага. Кіберпсихологія в інформаційному суспільстві: підтримка, навчання, розвиток : тези доповідей II Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 15 жовтня – 15 листопада 2024 р. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, Київ, 2024. Url: https://newlearning.org.ua/sites/default/files/tezy/2024_2/Naydonov_Mykhaylo_2024.pdf

Найдьонова Л.А., Найдьонов М.І., Григоровська Л.В. Феномен парасоціальних стосунків з ШІ: від медіапсихологічної до кіберпсихологічної моделі. Кіберпсихологія в інформаційному суспільстві: підтримка, навчання, розвиток : тези доповідей II Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 15 жовтня – 15 листопада 2024 р. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, Київ, 2024. Url: https://newlearning.org.ua/sites/default/files/tezy/2024_2/Naydonova_Lyubov_2024.pdf

Найдьонова Л.А. Медіатравма у складі травматизації війною: доказові поради щодо здорового медіаспоживання. Вісник НАПН України. № 6 (1), 2024 <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6138>
<https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/issue/view/13>
<https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/469/539>

Чаплінська Ю. Гендерна рівність: долаємо стереотипи. Дошкільне виховання. 2024. № 2. С. 12–16. (0,6 авт.арк) – планова за 2023 рік, але по факту вийшла у 2024 році. Оригінальна назва стаття «Впровадження гендерної рівності: поради для вихователів дитячих садків».

Чаплінська Ю. Кіборги серед нас: дізнаймося, розуміймо, приймаймо! Дошкільне виховання. 2024. № 5. С. 10–15 (0,9 авт.арк) – позапланова

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Слюсаревський Микола Миколайович

к. психол. н., 19.00.07

Перелік осіб-виконавців

Богдан Олена Леонідівна

(к. психол. н.)

Бродюк Сергій Володимирович

(аспірант)

Вознесенька Олена Леонідівна

(к.психол.н., 19.00.05)

Григоровська Любов Володимирівна

(к.пед.н.)

Дятел Надія Леонідівна

Казначеев Максим Вячеславович

(аспірант)

Кочемировська Олена Олексіївна

(к. психол. н.)

Найдьонова Любов Антонівна

(д. психол. н., 19.00.01)

Стельмах Ірина Ігорівна

Степченков Данило Ярославович

(аспірант)

Умеренкова Наталія Федорівна

(к.психол.н.)

Чаплінська Юлія Сергіївна

(к. психол. н., 19.00.05)

Череповська Наталія Іванівна

(к. психол. н.)

Відповідальний за підготовку

Кравчинська Тетяна Сергіївна

облікових документів

Телефон

+38 (044) 425-24-08

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

